



Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till s.sl@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning (SOU 2026:19)

Ert diarienummer S2026/00499

Förvaltningsrätten i Malmö lämnar, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, endast följande synpunkter på utredningens förslag.

Intermistiska beslut avseende åtgärder mot hälso- och sjukvårdspersonal

Utredningen föreslår att IVO ska få besluta om interimistisk återkallelse av legitimation samt indragning och begränsning av förskrivningsrätten medan HSAN fortfarande ska fatta det slutliga beslutet i dessa frågor. Tanken är att den föreslagna beslutsordningen ska leda till att sådana beslut fattas snabbare och i större omfattning samt frigöra tid för HSAN att arbeta med slutliga yrkanden i ärenden.

Förvaltningsrätten konstaterar att HSAN gjordes till en egen myndighet för att den skulle få en fristående ställning i förhållande till de olika intressenterna inom hälso- och sjukvårdsområdet. Detta skulle öka rättstryggheten för den enskilde patienten och stärka allmänhetens och personalens förtroende för nämndens saklighet och opartiskhet. HSAN har inrättats för just prövning av behörighetsfrågor avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt består av personer med sakkunskap inom hälso- och sjukvården (prop. 1993/94:149 s. 41f. och prop. 2009/10:210 s. 124f.).

Mot denna tecknade bakgrund och då förvaltningsrätten bedömer att den problematik som utredningen vill komma åt genom de angivna förslagen är mer en organisations- och resursfråga finns det enligt domstolens mening anledning att ifrågasätta utredningens förslag. I detta sammanhang bör anmärkas att HSAN 2025 fick ökat anslag med nio miljoner kronor för sitt arbete med återkallelse av legitimation eller annan behörighet inom hälso- och sjukvården samt indragning och begränsning av förskrivningsrätt. För 2026 har nio miljoner kronor

anvisats för samma ändamål och för 2027 har motsvarande nivå beräknats.

Vidare föreslår utredningen att ett lägre beviskrav ska gälla för interimistisk indragning och begränsning av förskrivningsrätt. Utredningen anger att detta är en betydligt mindre ingripande åtgärd än interimistisk återkallelse av legitimation.

Förvaltningsrätten konstaterar, i likhet med utredningen, att en interimistisk indragning eller begränsning av förskrivningsrätten generellt sett är en mindre ingripande åtgärd än en interimistisk återkallelse av legitimation. Samtidigt kan även sådana beslut få betydande konsekvenser för den enskilde yrkesutövaren, inte minst för vissa läkare vars yrkesutövning i hög grad är beroende av förskrivningsrätten.

Förvaltningsrätten bedömer att samma beviskrav bör gälla för interimistisk återkallelse av legitimation som för interimistisk indragning eller begränsning av förskrivningsrätten. Mot bakgrund av att båda åtgärderna är ingripande för den enskilde framstår det inte som tillräckligt motiverat att tillämpa olika beviskrav beroende på vilken interimistisk åtgärd som aktualiseras.

Konsekvenser för allmänna förvaltningsdomstolar

Utredningen bedömer att förslaget kan medföra en ökning i antalet överklaganden av interimistiska beslut. I betänkandet anges att förslaget endast kommer medföra marginella kostnadsökningar för domstolarna och kunna hanteras inom de allmänna förvaltningsdomstolarnas befintliga ramar. Förvaltningsrätten vill dock framhålla att liknande bedömningar har gjorts i flera andra utredningsförslag som innebär att exempelvis nya måltyper tillförs de allmänna förvaltningsdomstolarna. Även om varje enskilt förslag kan antas få begränsade konsekvenser riskerar den samlade effekten av flera tillkommande måltyper att bli betydande. Detta kan på sikt medföra behov av ökade anslag till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Mikael Ohlsson. I handläggningen har även förvaltningsrättsnotarien Melany Saarloos (föredragande) deltagit.